

De com la ignorància energètica porta a pràctiques Goebelianes i a la vegada serveix la causa del fonamentalisme pro-nuclear.

“Has de comprendre que la major part d'aquestes persones són encara part del sistema i que això les converteix en els nostres enemics. Has de comprendre que la majoria de la gent no està preparada per ser desconnectada. I moltes d'elles són tan inerts, tan desesperadament dependents del sistema, que lluitaran per protegir-lo.”¹

Són ben conegudes les pràctiques dels règims autoritaris per manipular la realitat. Pot-ser l'exemple més conegut de manipulació informativa és la que practicava l'aparell de propaganda del nacional-socialisme alemany, dirigit pel jerarca nazi Goebels: 'repetir reiteradament una mentida per convertir-la en una veritat'. Això mateix és el que practiquen alguns sectors que s'oposen a la plataforma de recerca Zephyr que l'IREC ha proposat instal·lar al nord del Delta de l'Ebre.

Per què diem això?. Simplement per que per part de determinades persones opositores al Zephyr es van fent reiteradament falses afirmacions que finalment acaben tenint la consideració de 'veritats', les quals es defensen fins i tot insultant i desacreditant a qui no combregui amb elles. Probablement es faci per ignorància, però, tant si es fa per ignorància com per mala fe, és clar a qui serveix: als que volen mantenir el sistema energètic obsolet, brut, poc eficient i no renovable que hem heretat del segle XX.

Vegem-ne uns exemples del que és diu en determinats àmbits opositors al Zephyr:

- les pèrdues pel transport de l'electricitat són molt grans (fins i tot es donen xifres d'un 40%) . . .

Solament cal anar a les estadístiques publicades tant a nivell europeu i de l'estat espanyol com de Catalunya per veure que no és així. Segons les dades fetes públiques per l'ICAEN, les pèrdues a les xarxes de transport i distribució a Catalunya varen ser del 7,7% de l'energia en barres de central l'any 2005, essent de més importància en la banda de distribució que no pas en la de transport. A alguns països europeus són fins i tot més baixes com es pot veure en el quadre adjunt².

Pèrdues per transmissió i distribució en el subministrament d'energia 2005 (%)			
Austria	5.0%	Lithuania	3.7%
Belgium	4.5%	Luxembourg	1.5%
Bulgaria	7.2%	Malta	11.6%
Cyprus	3.6%	Netherlands	3.6%
Czech Republic	6.8%	Poland	7.4%
Denmark	3.9%	Portugal	7.0%
Estonia	3.7%	Romania	7.2%

¹ Diàleg extret del film Matrix.

² Font: PRIMES, 2007; WDI, 2006 per Croàcia, Macedònia i Turquia

Pèrdues per transmissió i distribució en el subministrament d'energia 2005 (%)			
Finland	3.3%	Slovak Republic	5.7%
France	5.9%	Slovenia	6.1%
Germany	4.6%	Spain	8.2%
Greece	8.1%	Sweden	7.2%
Hungary	7.6%	United Kingdom	7.4%
Ireland	2.5%	Croatia	18.5%
Italy	5.6%	Macedonia, FYR	19.3%
Latvia	4.0%	Turkey	17.5%

Les persones que tinguin preocupació per la poca eficiència dels sistemes elèctrics, s'haurien de preocupar, abans que tot, de les grans pèrdues que es produeixen en la generació d'electricitat en centrals tèrmiques, doncs solament es transforma en electricitat una mica més del 30% de l'energia generada en cremar el combustible, o en fissionar els nuclis dels àtoms de l'U-235, en una tèrmica de cycle de vapor, la resta simplement s'aboca a la biosfera. En el cas de les tèrmiques de cycle combinat (CTCC) solament un 55% de l'energia del combustible es converteix en energia elèctrica, la resta es llença!. Però també, aquestes persones haurien d'estar preocupades per la forma com es fan servir les tecnologies d'ús final de l'energia elèctrica, doncs aquí hi ha també una gran quantitat de pèrdues, per exemple quan es fan servir bombetes d'incandescència per enllumenar, doncs menys del 10% de l'energia consumida es converteix en llum, la resta és calor que no serveix per donar el servei de llum pel qual està pensada la bombeta. O quan s'escalfa aigua amb electricitat procedent d'una central tèrmica (la transformació de calor en electricitat que es torna a convertir en calor té una eficiència molt petita). Per tant, el sistema energètic existent avui a Catalunya és ineficient en la transformació de l'Energia Primària en l'Energia Final disponible pel consum i en molts cassos també és ineficient en la transformació de l'Energia Final disponible pel consum en Energia Útil o servei energètic.

- les centrals tèrmiques de cycle combinat (CTCC) i/o les nuclears són necessàries per generar electricitat quan el vent no bufa i no fa Sol . . .

En el món de l'energia se sap que instal·lar 1 kW renovable NO requereix 1 kW en centrals tèrmiques de suport. És un fet demostrat per la realitat i per nombrosos estudis realitzats al respecte en els darrers anys. Afirmar que cada kW instal·lat en potència renovable variable requereix 1 kW addicional de potència de suport fòssil o nuclear, és un engany que va començar a ser escampat, ja fa uns quants anys, pels sectors de la indústria energètica convencional (basada en grans centrals tèrmiques i nuclears) i els seus mercenaris, i que ara argumenten aquelles persones que, tot ignorant com funcionen els sistemes elèctrics actuals, s'oposen a projectes concrets de renovables amb aquesta bandera. Dient això demostren que, o be estan al servei dels que dominen el sistema energètic convencional, o be són uns perfectes desconexadors del funcionament dels sistemes elèctrics actuals. La potència instal·lada actual en CTCC a Espanya es superior a 27.000 MW, molt superior, de lluny, a la que seria necessària si es volés comptar només

amb aquesta tecnologia per compensar les fluctuacions de les renovables com ara el vent o el Sol. Estudis en aquest sentit se n'han publicat molts. Si l'estat ha decidit realitzar pagaments per capacitat a la tecnologia de CTCC, solament ha estat per la pressió dels oligopolis que alegrament varen fer inversions en aquesta tecnologia, molt superiors a les estrictament necessàries (i no feien cap falta). El resultat és que com que funcionen menys hores de les que ells havien previst (degut al bon comportament del parc renovable), han emprat les seves influències i els seus peons dins dels governs per obtenir unes condicions econòmiques que serien totalment incompatibles amb qualsevol sistema elèctric basat en el mercat.

Per entendre un xic el funcionament dels sistemes elèctrics que tenen proporcions considerables de renovables es pot veure el magnífic treball publicat pel consultor anglès David Milborrow, **Per què genera tanta controvèrsia la variabilitat del vent?**³ Sobre la relació de la nuclear amb les renovables veure un editorial de Vents del Món titulat **La incompatibilitat de la nuclear amb el vent**⁴.

- les renovables són incapaces d'alimentar un sistema energètic modern

Aquesta és una altra de les afirmacions que fan alegrement aquells que s'oposen a Zephyr i a altres projectes concrets d'energia eòlica a Catalunya i que també te els seus orígens en els enganys que els publicistes de l'obsoleta indústria energètica convencional han anat escampant arreu. Afirmar això, es vulgui o no, es posar-se a la banda dels defensors dels sistemes energètics bruts i no renovables, com molt bé ha demostrat de Dr. Hermann Scheer en la seva darrera obra '*El imperativo energÉTICO*'⁵. Però a més a més, arreu del món s'han fet propostes que argumenten amb raons i dades tot el contrari⁶. Si es volen veure unes quantes propostes d'aquesta mena. A Alemanya fins i tot s'han fet experiments a escala reduïda, però amb equips reals que demostren que un sistema elèctric modern pot funcionar solament amb renovables⁷. Es pot veure una transcripció en català d'aquest experiment, dins d'un Butlletí Vents del Món⁸.

- La tecnologia eòlica es posa al mateix nivell de la nuclear i les tèrmiques de combustibles fòssils.

Fer això, suposa desconèixer profundament tant la història del naixement i desenvolupament de l'eòlica moderna com la del naixement i desenvolupament de les tecnologies de centrals tèrmiques (siguin de combustibles fòssils o nuclears). I no solament això, sinó que es demostra un gran desconeixement del paper que juga la tecnologia (i especialment la tecnologia per a l'aprofitament de les fonts d'energia renovable) en les societats modernes. Per més informació sobre aquesta important

³ http://www.energiasostenible.org/mm/file/GCT2005%20Doc_dm-VentVariabilitat.pdf

⁴ <http://www.energiasostenible.org/mm/file/ventsmon33-34.pdf>

⁵ <http://www.icariaeditorial.com/libros.php?id=1232>

⁶ <http://www.energiasostenible.org/ca/informacioirecursos/energiarenovable.html>

⁷ <http://www.unendlich-viel-energie.de/de/strom/detailansicht/article/165/the-combined-power-plant.html>

⁸ <http://www.energiasostenible.org/mm/file/ventsmon39-40.pdf>

qüestió, veure l'article **Energies renovables, tecnologia, ecosistemes i paisatges** (revista de Medi ambient, tecnologia i cultura, núm. 46, jul. 2010, pàg. 39-47)⁹.

Aquestes i moltes altres afirmacions, fetes sense cap mena de credibilitat ni rigor, es van repetint en xerrades, debats i a través de xarxes socials i fòrums de tota mena, escampant l'analfabetisme energètic arreu, fent un flac servei al país. En comptes d'ajudar a CULTURITZAR energèticament el país, es fa tot el contrari, cosa que és de molt bon grat dels hereus dels monopolis elèctrics, doncs així poden continuar mantenint el seu domini sobre la societat.

I el més greu de tot plegat és que aquestes plataformes i grups opositors a molts projectes d'aprofitament de la força del vent, acaben totes elles integrades en una esperpèntica plataforma europea contra l'energia eòlica (EPAW), que fa gala de fer-se ressò de publicacions de l'extrema dreta fonamentalista autoritària i pro-nuclear nord-americana¹⁰.

També ha estat així en el cas de 'NO Molins a la cala - *Coordinadora contra el parque eólico a L'Ametlla de Mar*' (com es pot comprovar anant al web de l'EPAW, on entre els grups 'españoles' hi figura l'entitat que fa oposició a Zephyr). I el més trist de tot plegat és que pot-ser ni s'adonen del paper que estan jugant en la batalla energètica que s'està lliurant arreu del món en l'actualitat o pot-ser si que se n'adonen i ho fan ben conscientment

Per tot plegat s'ha iniciat aquesta reflexió amb una frase dels diàlegs del film Màtrix, una paràbola sobre el poder i els mecanismes de domini. Els hi faria be a totes les persones que exposen i defensen els arguments que s'han desmentit en aquest escrit, que mirin el film citat i reflexionin sobre el seu contingut i els que ens vols mostrar, si volen entendre i comprendre el que la humanitat s'hi està jugant en l'actual batalla per l'energia i el rol que hi juguen determinades persones i col·lectius quan fan oposició a la transició des del sistema energètic actual (fòssil-nuclear) cap a les energies renovables.

Informe elaborat pel Grup de Científics i Tècnics per un Futur No Nuclear
Catalunya, primavera 2012

⁹ <http://www.gencat.cat/mediamb/publicacions/Memories/Revista/46.pdf>

¹⁰ http://www.energiasostenible.org/mm/file/ES-ACat07_AntieolicsCat.pdf